

2.10.

S Z A K K É P Z É S I K E R E T T A N T E R V

a(z)

XI. VILLAMOSIPAR ÉS ELEKTRONIKA

ágazathoz

I. A szakképzés jogi háttere

A szakképzési kerettanterv

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény,
- a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény,

valamint

- az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárásrendjéről szóló 150/2012. (VII. 6.) Korm. rendelet,
- az állam által elismert szakképesítések szakmai követelménymoduljairól szóló 217/2012. (VIII. 9.) Korm. rendelet, és
- a(z) 54 523 01 számú, Automatikai technikus megnevezésű szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit tartalmazó rendelet

alapján készült.

A szakképzési kerettanterv ágazatra vonatkozó része (4+1 évfolyamos képzésben az első négy évfolyamra, azaz a 9-12. középiskolai évfolyamokra, két évfolyamos szakképzésben az első évfolyamra, előírt tartalom) a XI. Villamosipar és elektronika ágazat alábbi szakképesítéseire egységesen vonatkozik:

- 54 523 01 Automatikai technikus
- 54 523 02 Elektronikai technikus
- 54 522 01 Erősáramú elektrotechnikus

ÖSSZEFÜGGŐ SZAKMAI GYAKORLAT

I. Öt évfolyamos oktatás közismereti képzéssel

10. évfolyamot követően 140 óra

11. évfolyamot követően 140 óra

Az összefüggő nyári gyakorlat egészére vonatkozik a meghatározott óraszám, amelynek keretében az összes felsorolt elemet kötelezően oktatni kell az óraszámok részletezése nélkül, a tanulók egyéni kompetenciafejlesztése érdekében.

A 10. évfolyamot követő szakmai gyakorlat szakmai tartalma:

Mechanikai műveletek:

Lemezmunka horganyzott lemezből, alumínium lemezből, rézlemezből
Felület előkészítése, egyengetés, csiszolás.
Előrajzolás, furatok helyének jelölése lemezmunkáknál
Lemez leszabása, vágása lemezollóval, fémfűrészszel
Sorjázás, pontos méret kialakítása kézi megmunkálással, reszelővel
Furatok előfúrása, fúrása, süllyesztése kézi és állványos fűrőgéppel
Lemezalkatrészek alakra hajlítása sablonnal
Rúdanyagok, profilok és zártszelvények darabolása, méretre vágása, sorjázása
Sarokcsiszoló használata daraboláshoz, sorjázáshoz, pontos méret, előírt felület kialakításához
Illesztési felületek kialakítása kézi és kisgépes megmunkálással, méretpontosan, előírt felületminőséggel
Csigafúró kiválasztása, ellenőrzése, élezése
Forgácsolási sebesség helyes megválasztása
Műanyag lemezek és profilok (vezetékcsatorna, műanyag védőcső) megmunkálása, levágása megfelelő szögben, sorjázása
Védőcső hajlítása előírt szögben (90°-os könyök) hidegen és előmelegítve
Vezetékek kábelek leszabása, vezetékvég csupaszítása
Érvéghüvelyezés

Mérési műveletek:

Mérési műveletek fém- és műanyagalkatrészek megmunkálása közben
Mérőszalag, lézeres távolságmérő, mérővonalzó, tolómérő, mikrométer használata, pontos leolvasása
Külső és belső hossz mérés, furatmélység ellenőrzése tolómérővel
Vízszintes és függőleges irányok ellenőrzése, kijelölése függő, vízszintező, lézeres kitűző használatával
Szögek mérése, munkadarabra jelölése szögmérővel
Munkadarab szögben vágása jelölés nélkül gérvágó ládában
Sík felület ellenőrzése acélvonalzóval
Feszültségkémlő műszer használata vezetékek és csatlakozások ellenőrzésére
Áram- és feszültségmérés multiméterrel
Árammérés lakatfogóval
Vezetékek azonosítása, folytonosságuk vizsgálata
Vezeték, kötések ellenállásának mérése

Villamos és mechanikai kötések létesítése:

- Mechanikai kötések készítése különféle alkatrészek között
- Lemezalkatrészek előkészítése, összekapcsolása húzószegéccsel (popszegéccsel)
- Menetes alkatrészek ábrázolása
- Csavarok fajtái, adatai. Csavarkötések fajtái, a csavarkötés létesítéséhez szükséges szerszámok
- Menetkészítés eszközei és szerszámjai
- A menetfúrás és a menetmetszés
- Lemezalkatrészek előkészítése, összekapcsolása önmetsző csavarokkal
- Csavarkötés kialakítása zsákfurattal és átmenő menetes furattal
- Csavarkötés létesítése csavaranyával
- Csavarbiztosítási lehetőségek alkalmazása (rugós alátét, ellenanya, koronás anya)
- Ragasztási eljárások
- A forrasztás anyagai, segédanyagai és eszközei
- A forrasztás művelete
- Villamos vezetékek és vezetékanyagok, jellemzőik
- Huzal-előkészítés, szigetelés eltávolítása
- A huzalozás szerszámjai, vágás, csupaszítás, prézelés szerszámjai
- Huzalozási gyakorlatok
- Csatlakozók kialakítása
- Forrasztott kötés típusai
  - Keményforrasztás
  - Lágyforrasztás
- Forrasztási gyakorlat

Egyenáramú mérések:

- Deprez-műszerek alkalmazása
  - Elektrodinamikus műszerek alkalmazása
  - Lágyvasas műszerek alkalmazása
  - A kereszttekercses műszer alkalmazása
  - Indukciós műszerek alkalmazása
  - Digitális műszerek
  - Digitális multiméterek
  - Egyenáram és egyenfeszültség mérése elektromechanikus műszerrel
  - Egyenfeszültség mérése analóg elektronikus és digitális műszerekkel
  - Egyenáram mérése analóg elektronikus és digitális műszerekkel
  - Ellenállásmérés
  - Ellenállások soros, párhuzamos kapcsolásának vizsgálata
- Feszültségosztók vizsgálata

A 11. évfolyamot követő szakmai gyakorlat szakmai tartalma:

Váltakozóáramú mérések:

- Induktivitás mérése
- Kondenzátor kapacitásának mérése
- Induktivitások soros és párhuzamos kapcsolásának vizsgálata
- Kondenzátorok soros és párhuzamos kapcsolásának vizsgálata
- Ellenállás és kondenzátor soros kapcsolásának vizsgálata
- Ellenállás és induktivitás soros kapcsolásának vizsgálata
- Ellenállás és kondenzátor párhuzamos kapcsolásának vizsgálata
- Ellenállás és induktivitás párhuzamos kapcsolásának vizsgálata
- Ellenállás, tekercs és kondenzátor soros kapcsolásának (soros rezgőkör) vizsgálata
- Ellenállás, tekercs és kondenzátor párhuzamos kapcsolásának (párhuzamos rezgőkör) vizsgálata
- Egyfázisú váltakozó áramú teljesítmény mérése
- Oscilloszkóp kezelési gyakorlat
- Félvezető diódák vizsgálata
  - Speciális félvezetők és alkalmazásaik
  - Zener-diódás elemi stabilizátor
  - Alagútdióda vizsgálata
  - Optoelektronikai alkatrészek vizsgálata
- Egyszerű egyenirányítók vizsgálata
  - Egyutas egyenirányító vizsgálata
  - Graetz-hidas egyenirányító vizsgálata
- Tirisztor és triak jellemzőinek meghatározása
  - Tirisztor jellemzőinek mérése
  - Triak jellemzőinek mérése
- Teljesítményszabályozó áramkörök mérése
  - Tirisztoros teljesítményszabályozó vizsgálata
  - Triakos teljesítményszabályozó vizsgálata
- Nyomatott áramkörök gyártása, előkészítése
- Eszközök, segédanyagok
- Nyomatott áramkörök készítése és beültetése
- Forrasztandó felületek előkészítése
- Tisztítás, folyasztószer, védő bevonat
- Nyomatott áramkörök megmunkálása, illesztése, rögzítése
- Kivezetések előkészítése, szerelési magasság, olvashatóság, szerelési sorrend, polaritás, alkatrész beültetés, alkatrészlábak lecsípése
- Kezelőszervek, csatlakozók, kijelzők, kábelezések
- Alkatrészválasztás szempontjai
- Készre szerelt nyomtatott áramkör ellenőrzése (vizuálisan)
- Készre szerelt nyomtatott áramkör feszültség alá helyezése (nyugalmi áramfelvétel mérése)
- Az áramkör funkcionális vizsgálata
- Bemeneti jellemzők (vizsgáló jelek) kiválasztása, meghatározása és beállítása.
- Kimeneti jellemzők (válaszjelek) mérése
- A mérési eredmények kiértékelése
- Hibakeresés
- A javítási művelet dokumentálása

II. Két évfolyamos oktatás közismereti képzés nélkül

1. évfolyamot követően 160 óra

Az 1. évfolyamot követő szakmai gyakorlat szakmai tartalma:

Mechanikai műveletek:

Lemezmunka horganyzott lemezből, alumínium lemezből, rézlemezéből
Felület előkészítése, egyengetés, csiszolás
Előrajzolás, furatok helyének jelölése lemezmunkáknál
Lemez leszabása, vágása lemezollóval, fémfűrészszel
Sorjázás, pontos méret kialakítása kézi megmunkálással, reszelővel
Furatok előfúrása, fúrása, süllyesztése kézi és állványos fúrógéppel
Lemezalkatrészek alakra hajlítása sablonnal
Rúdanyagok, profilok és zártszelvények darabolása, méretre vágása, sorjázása.
Sarokcsiszoló használata daraboláshoz, sorjázáshoz, pontos méret, előírt felület kialakításához
Illesztési felületek kialakítása kézi és kisgépes megmunkálással, méretpontosan, előírt felületminőséggel
Csigafúró kiválasztása, ellenőrzése, élezése
Forgácsolási sebesség helyes megválasztása
Műanyag lemezek és profilok (vezetékcsatorna, műanyag védőcső) megmunkálása, levágása megfelelő szögben, sorjázása
Vezetékek kábelek leszabása, vezetékvég csupaszítása
Érvéghüvelyezés.

Mérési műveletek:

Mérési műveletek fém- és műanyagalkatrészek megmunkálása közben
Külső és belső hossz mérés, furatmélység ellenőrzése tolómérővel
Vízszintes és függőleges irányok ellenőrzése, kijelölése függő, vízszintező, lézeres kitűző használatával
Szögek mérése, munkadarabra jelölése szögmérővel
Sík felület ellenőrzése acélvonalzóval
Feszültségkémlő műszer használata vezetékek és csatlakozások ellenőrzésére
Áram- és feszültségmérés multiméterrel
Árammérés lakatfogóval
Vezetékek azonosítása, folytonosságuk vizsgálata
Vezeték, kötések ellenállásának mérése

Villamos és mechanikai kötések létesítése:

Mechanikai kötések készítése különféle alkatrészek között
Csavarok fajtái, adatai. Csavarkötések fajtái, a csavarkötés létesítéséhez szükséges szerszámok
Menetkészítés eszközei és szerszámjai
A menetfúrás és a menetmetszés
Csavarkötés létesítése csavaranyával
Csavarbiztosítási lehetőségek alkalmazása (rugós alátét, ellenanya, koronás anya)
Ragasztási eljárások
A forrasztás anyagai, segédanyagai és eszközei
A forrasztás művelete
Villamos vezetékek és vezetékanyagok, jellemzőik

- Huzal-előkészítés, szigetelés eltávolítása
- Huzalozási gyakorlatok
- Csatlakozók kialakítása
- Forrasztott kötés típusai
  - Keményforrasztás
  - Lágyforrasztás
- Forrasztási gyakorlat

Egyenáramú mérések:

- Deprez-műszerek alkalmazása
- Elektrodinamikus műszerek alkalmazása
- Lágyvasas műszerek alkalmazása
- Digitális multiméterek
- Egyenáram és egyenfeszültség mérése elektromechanikus műszerrel
- Egyenfeszültség mérése analóg elektronikus és digitális műszerekkel
- Egyenáram mérése analóg elektronikus és digitális műszerekkel
- Ellenállásmérés

Váltakozóáramú mérések:

- Induktivitás mérése
- Kondenzátor kapacitásának mérése
- Induktivitások soros és párhuzamos kapcsolásának vizsgálata
- Kondenzátorok soros és párhuzamos kapcsolásának vizsgálata
- Ellenállás és kondenzátor soros kapcsolásának vizsgálata
- Ellenállás és induktivitás soros kapcsolásának vizsgálata
- Ellenállás és kondenzátor párhuzamos kapcsolásának vizsgálata
- Ellenállás és induktivitás párhuzamos kapcsolásának vizsgálata
- Egyfázisú váltakozó áramú teljesítmény mérése
- Oscilloszkóp kezelési gyakorlat
- Félvezető diódák vizsgálata
  - Speciális félvezetők és alkalmazásaik
  - Zener-diódás elemi stabilizátor
- Egyszerű egyenirányítók vizsgálata
  - Egyutas egyenirányító vizsgálata
  - Graetz-hidas egyenirányító vizsgálata
- Tirisztor és triak jellemzőinek meghatározása
  - Tirisztor jellemzőinek mérése
  - Triak jellemzőinek mérése
- Teljesítményszabályozó áramkörök mérése
  - Tirisztoros teljesítményszabályozó vizsgálata
  - Triakos teljesítményszabályozó vizsgálata
- Nyomatott áramkörök gyártása, előkészítése
- Eszközök, segédanyagok
- Nyomatott áramkörök készítése és beültetése
- Alkatrészválasztás szempontjai
- Készre szerelt nyomtatott áramkör ellenőrzése (vizuálisan)
- Készre szerelt nyomtatott áramkör feszültség alá helyezése (nyugalmi áramfelvétel mérése)
- Az áramkör funkcionális vizsgálata
- Bemeneti jellemzők (vizsgáló jelek) kiválasztása, meghatározása és beállítása

Kimeneti jellemzők (válaszjelek) mérése
A mérési eredmények kiértékelése
Hibakeresés”